

Elintarviketeollisuudessa suhdanteet ovat kohtalaisella tasolla. Jouluseason kasvattaa tunnetusti yritysten tuotantoa, mutta myös odotukset tuotannon kasvulle alkuvuonna 2019 ovat pääosin vahvat. Henkilöstön määrään ei kuitenkaan odoteta lisäystä.

Suomalaisten elintarvikkeiden vienti ei ole kehittynyt yhtä ripeästi kuin yritykset ennakoivat alkuvuonna. Vientitilauuskanta on hieman normaalia heikompi. Vienti on kuitenkin alkanut taas ponnistaa kasvuun kesän notkahduksen jälkeen. Tärkein vientimaa on edelleen Ruotsi lähes neljänneksen osuudella kokonaisviennistä. Tuonnissa Saksa vahvistaa ykköspaikkaansa.

JOULUSESONKI KASVATTAA TUOTANTOA

Elintarviketeollisuudessa valmistaudutaan parhaillaan jouluseasonkiin, joka on useille yrityksille yksi vuoden tärkeimmistä. Alan yritykset odottavat sekä tuotannon että viennin kasvavan keskimääräistä nopeammin vuoden lopulla. Henkilöstöön ei sen sijaan odoteta kasvua, vaan määrän ennakoidaan vähenevän lähikuukausina.

Vallitseva suhdannetilanne on elintarviketeollisuudessa kohtalaisella tasolla, mutta heikompi kuin muussa teollisuudessa. Sen sijaan suhdannenäkymissä odotukset lähikuukausille ovat pääosin vahvat eli kehitys on samanlaista kuin teollisuudessa keskimäärin. Nykyisen tilanteen ennakoidaan jatkuvan ainakin ensi vuoden kevääseen.

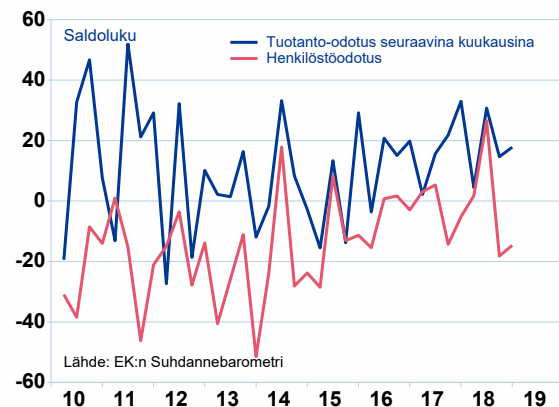
Tilauuskanta on normaalilla tasolla ja tilaukset ovat lisääntyneet odotusten mukaisesti. Viennissä tilauuskanta on hieman normaalia heikompi.

SUOMI JA EU SAMASSA VAUHDISSA

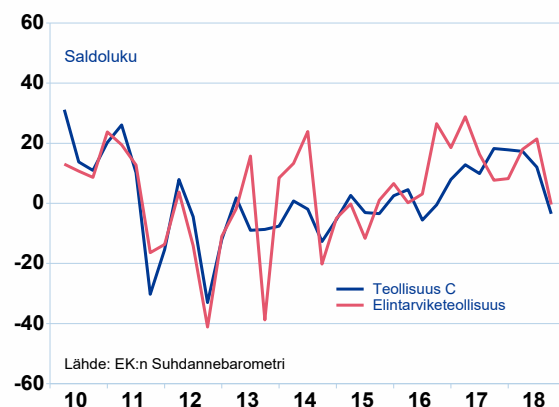
EU:n suhdannekyselyissä Suomen elintarviketeollisuus on parantanut viime vuosina asemiaan, mutta palannut nyt jälleen lähelle EU-maiden keskiarvoa. Suomi on edelleen samassa suhdannevauhdissa muiden EU-maiden kanssa. Ruotsissa luottamus on lisääntynyt. Luottamus kävi siellä viime vuonna miinuksella.

Tasoerot EU:n ja Suomen liikevaihtokehityksessä ovat ennallaan. EU:n liikevaihto näyttää pysyneen vuoden 2017 lopun tasolla. Suomessakin tilanne on Tilastokeskuksen tietojen mukaan ennallaan. Ruotsissa liikevaihdon kehitys on ollut heikkoa jo pitkään.

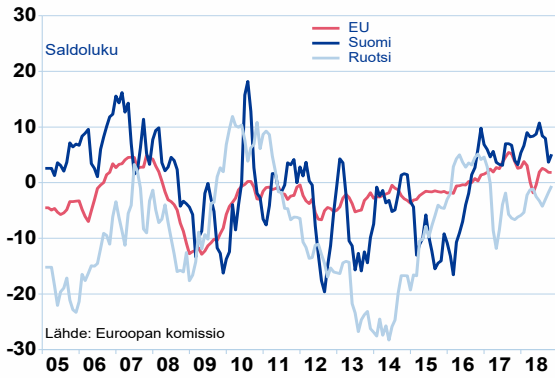
Lähikuukausien odotukset pääosin vahvoja

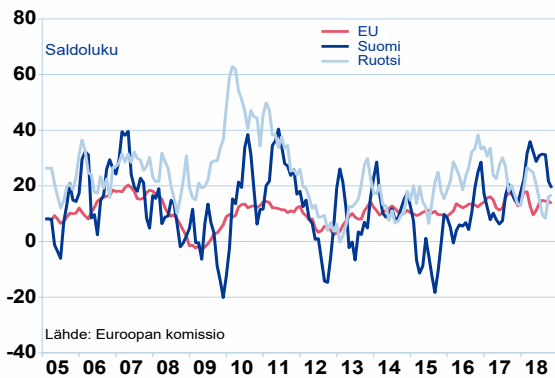
Suhdannenäkymät kehittyneet samansuuntaisesti

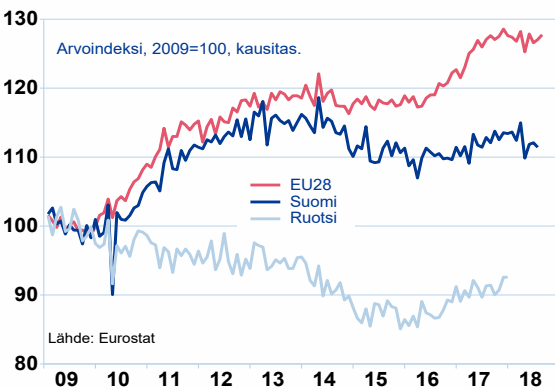
Elintarviketeollisuuden luottamus normitasoilla

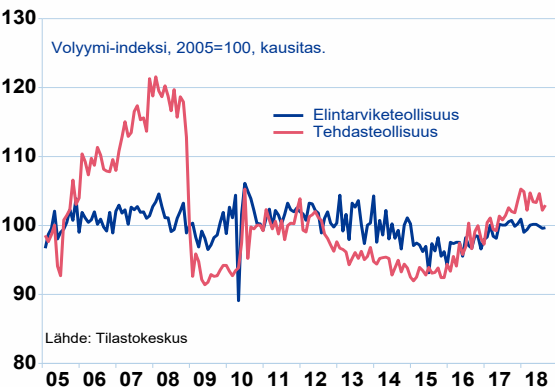
Tuotanto-odotukset hyvällä tasolla

Liikevaihdot eivät ole juuri kasvaneet

Teollisuuden volyymit vuoden alun tasolla

KUUMA KESÄ LISÄSI JUOMIEN KYSYNTÄÄ

Elintarviketeollisuuden toimialalla liikevaihto ja tuotannon volyyymi ovat kasvaneet tänä vuonna, mutta kasvu on ollut heikompaa kuin teollisuudessa keskimäärin. Liikevaihto kasvoi tammi–heinäkuussa runsaat kaksi prosenttia, kun koko tehdasteollisuudessa kasvu oli 6 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.

Tuotannon volyyymi kasvoi elintarvikealalla tammi–elokuussa yhden prosentin, kun kasvu koko tehdasteollisuudessa oli runsaat kolme prosenttia.

Juomatoimialalla vauhti on ollut nopeampaa kuin elintarviketeollisuudessa: liikevaihto kasvoi tammi–heinäkuussa kuusi prosenttia ja tuotannon volyyymi tammi–elokuussa kahdeksan prosenttia edellisvuoden vastaavasta ajanjaksosta.

VIENNI PONNISTAA TAKAISIN KASVUUN

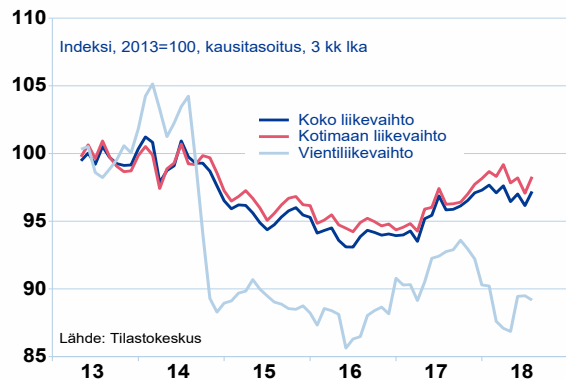
Elintarvikemyynti putosi kesällä ”kuoppaan”, josta se on nyt kipuamassa takaisin. Päätoimialoilla, esimerkiksi lihatuotteissa, vienti on vetänyt heikosti ja maataloustuotteissakin kesä jäi viennin osalta vaimeaksi. Elokuu oli näillä aloilla kuitenkin jo parempi.

Pienemmissä tuoteryhmissä, kuten valmisruuissa, leivissä ja jäätelössä, vienti on ollut vauhdikkaampaa. Viennin liikevaihto syntyy elintarvikealalla useista tuoteryhmistä. Nyt näyttäisi siltä, että viennin nousua avittavat erityisesti volyymiltaan pienehköt tuoteryhmät, kuten maustekastikkeet.

Kokonaisuudessaan ruokien ja juomien vienti väheni tammi–elokuussa lähes kuusi prosenttia edellisvuoden vastaavasta jaksosta. Euroissa vähennystä tuli 40 miljoonaa. Ruuissa oli laskua kuusi prosenttia, juomissa seitsemän.

Kesän notkahduksesta selvittiin, mutta aiempi viennin taso on yhä saavuttamatta. Vaikka viennin kasvu jatkuisi loppuvuonna, koko vuoden vienti jäänee viime vuodesta.

Elintarvikealan vientiliikevaihto noussut hiukan

Elintarvikevienti nousi kesän kuopasta

RUOTSI YLIVOIMAISESTI SUURIN VIENTIMAA...

Elintarvikkeiden ylivoimaisesti suurin vientimaa neljänneksen osuudella kokonaisviennistä on Ruotsi. Vienti kasvoi tammi–elokuussa vain kolme prosenttia, mutta vientieuroja kertyi viisi miljoonaa enemmän kuin viime vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana.

Toiseksi eniten eurot lisääntyivät viennissä Saksaan. Vienti kasvoi 18 prosenttia, rahassa yli neljä miljoonaa euroa. Saksan osuus Suomen elintarvikeviennistä on pieni, vain kolme prosenttia, vaikka markkinat ovat 83 miljoonan asukkaan maassa valtavat. Vientimaana Saksan kanssa samankokoisen Hollannin vienti kasvoi tarkastelujaksolla rahassa mitaten kolmanneksi eniten eli kolme miljoonaa euroa.

...JA SAKSA SUURIN TUONTIMAA

Elintarvikkeita tuodaan Suomeen noin kolme kertaa enemmän kuin viedään. Osa tuonnista on suoraan kuluttajamyyniin tarkoitettuja pakattuja ruokia ja juomia sekä hedelmiä ja kasviksia. Osa tuonnista menee elintarvikeyrityksille tuotantopanoksiksi ja raaka-aineiksi.

Suurin elintarvikkeiden tuontimaa on Saksa, josta tuonti on kasvanut selvästi viime vuosina. Tammikuusta 2017 elokuuhun 2018 ulottuvalla tarkastelujaksolla esimerkiksi jalostetun lihan tuonti kasvoi 16 prosenttia ja liha- ja siipikarjatuotteiden 13 prosenttia. Jäätelön tuonti kasvoi 36 prosenttia, sokerin 50 prosenttia ja leipätuotteiden 30 prosenttia. Eniten maasta tuodaan kuitenkin maitotaloustuotteita ja juustoja.

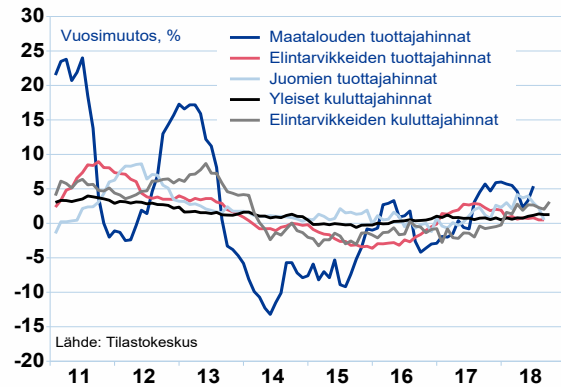
KULUTTAJAHINTOJEN ENNUSTETAAN NOUSEVAN

Elintarviketeollisuuden tuottajahintojen nousu on edelleen lähellä nolaa, vaikka esimerkiksi maatalouden tuottajahinnat

Lisätiedot:

Johtaja Heli Tammivuori
heli.tammivuori@etl.fi
Puhelin 040 557 5667

Kuluttaja- ja tuottajahintojen kehitys

ovat nousseet selvästi. Kuluttajahintojen 1,3 prosentin keskimääräinen nousu on vielä vähäistä, mutta edellisen kerran vastaavaan yllettiin Suomessa noin neljä vuotta sitten.

Pellervon taloustutkimuksen syyskuisen ennusteen mukaan ruuan tuotannon kustannusten kasvu nostaa ruuan hintaa tänä ja ensi vuonna. Ruuan hinnan nousu ylittää tänä vuonna kuluttajahintojen yleisen kehityksen.

TIETOA ALASTA

- Elintarviketeollisuus on Suomen suurin kulutustavaroiden valmistaja ja neljänneksi suurin teollisuudenala. Tuotannon liikevaihto on 10,8 mrd. €
- Ruoka- ja juomayritykset ovat merkittäviä työllistäjiä. Niiden palveluksessa on lähes 38 000 henkeä 1 700 toimipaikassa. Välillisesti ala työllistää 69 000 henkeä eli yhteenlaskettu työllisyysvaikutus on 107 000. Koko ruokaketju työllistää Suomessa 340 000 henkeä.
- Ala on pk-yritysvaltaista: 65 prosenttia yrityksistä työllistää enintään viisi henkilöä.
- Elintarviketeollisuus tuottaa arvonlisäystä 2,5 mrd. € vuodessa. Alalta kertyy valtion kassaan muhkea veropotti: 775 milj. € suoraan ja 1,6 mrd. € välillisesti.
- Ruoka- ja juomaviennin arvo vuonna 2017 oli 1,6 mrd. € ja tuonnin 4,7 mrd. €.
- Ala nojaa kotimaisuuteen. Valmistettujen elintarvikkeiden kotimaisuusaste on keskimäärin 82 %. Ruuan osuus kulutusmenoista on Suomessa runsaat 11 %, mikä on hieman alle EU:n keskiarvon.

Elintarviketeollisuusliitto ry

Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871
etl@etl.fi • www.etl.fi • Twitter: @ETL_fi